

Європейський досвід протидії нелегальній міграції

Мартиненко Б.С., слухач магістратури ДДУВС

Дуйловський О.В., ад'юнкт ДДУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Шалгунова С.А.

З метою організації ефективної протидії злочинам, вчинюваним мігрантами, які незаконно потрапили на територію України, передбачено цілий комплекс заходів, законодавчо закріплених національним законодавством. Всі вітчизняні правові норми ґрунтуються на системі міжнародно-правових актів, вироблених міжнародним співтовариством в процесі регламентації діяльності правоохоронних структур, пов'язаної з попередженням злочинів та їх про філактикою.

Права мігрантів та біженців закріплені Женевською конвенцією про статус біженців від 28.07.1951 року. Положеннями даної конвенції закріплено висилку біженців у судовому порядку по міркуваннях національної безпеки (ст. 32). Відповідно до Нью-Йоркської конвенції про статус апартидів від 28.09.1954 року її положення не поширюються відносно осіб, щодо яких є вагомі підстави вважати, що вони вчинили злочини: а) проти миру, людства або військовий злочин; б) не політичного характеру поза країною, яка дала їм притулок, і до того, як вони були допущені в цю країну, якщо цей злочин тяжкий (ст. 1). Нью-Йоркська конвенція про скорочення безгромадянства від 30.08.1961 року закріплює напряму надання свого громадянства, що залежить від наявності судимості особи за вчинення злочину проти державної безпеки (ст. 1, ч. 2, п. «с»). При цьому враховуються тільки ті судимості, за якими особа була засуджена до 5 і більше років тюремного ув'язнення.

Конвенція міжнародної організації праці № 143 від 04.06.1975 року закріпила забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей та поведження і передбачала відповідальність за зловживання в області міграції. Зокрема, кожен член Міжнародної організації праці повинен був припиняти таємний міграційних рух та незаконний прийом мігрантів на роботу (ст. 3) [1]. Дія даної конвенції поширювалася не лише на незаконних мігрантів, а й на працеводців, які приймали їх на роботу. Заходи впливу на обидві групи порушників застосовувалися різні: адміністративно-правові, цивільно-правові та кримінально-правові, згідно національного законодавства країн, в якій здійснювався такий прийом на роботу мігрантів (ст. 6).

Практика проведення політики відносно вимушених мігрантів та внутрішньої міграційної політики в більшості країн Європи дозволяє виділити наступні основні напрями її реалізації: а) прийом та тимчасове облаштування біженців, б) протидія незаконній міграції, в) прийом та інтеграція в суспільство етнічних громадян, що переселяються в країну походження. Аналогічні правила діють і в країнах Азії, Південної та Північної Америки. Особливу увагу викликає урахування урядами країн регулюванні міграційних трудових потоків.

Дана проблема, в межах розгляду діяльності вітчизняних правоохоронних органів, набуває особливої актуальності останні роки. Попередження злочинів та правопорушень з боку незаконних мігрантів стало однією із сучасних проблем українського суспільства і важливим напрямом роботи. В європейському просторі, до якого так намагається приєднатися Україна, проблема міграції та боротьби зі злочинністю мігрантів стала актуальною останні роки. Вчинення різномірних злочинів мігрантами (як законними, так і незаконними) є найбільш

небезпечним явищем сучасної Європи: крадіжок, грабежів, розбоїв, групових порушень громадського порядку, масових заворушень, терористичних актів. Тому, затягування процедури прийняття України до ЄС пов'язано і з небезпекою неконтрольованого руху до Європейських країн як законних, так і незаконних мігрантів з України. За останні 20 років кількість громадян України, які виїхали до країн Європи, стабільно залишається високою. Метою такого виїзду стало переважно працевлаштування на найбільш некваліфіковані види робіт (доглядальниці, няньки, хатні робітниці), і оплата їх роботи у порівнянні з місцевими мешканцями набагато менша, хоча у порівнянні з заробітками в Україні такої праці - високі. Більшість трудових мігрантів до Європи складають мешканці західних регіонів України, які не мають фахової освіти і роботи. Тим більше, що за останній рік кількість мігрантів до всіх країн, з якими Україна має спільні кордони, зросло внаслідок проведення бойових дій на її території. Із країн ЄС лише Великобританія має найбільш суворі обмеження в прийомі мігрантів і забороняє в'їзд на постійне місце проживання усім, хто не має трудової візи. Виключення складають лише ті особи, які мають нерухоме майно на території Великобританії, банківські рахунки у зв'язку із веденням бізнесу, або приїхали на навчання.

В межах самої України також більшість трудових мігрантів складають мешканці західних областей, і сфера їх праці обмежується торгівлею та некваліфікованою або низькокваліфікованою роботою на будівництві. Більшість таких мігрантів не мають ніякої спеціальної освіти, максимум - це робочі спеціальності або загальна середня освіта.

Таким чином, проблема трудової міграції та її регулювання і обмеження є важливою не лише для країн ЄС, а й для самої України. Необхідно зазначити й те, що крім проблем соціально-політичних міграція має і небезпеку в санітарно-епідеміологічному плані, оскільки мігранти із депресивних районів країни несуть із собою інфекційні хвороби, що стрімко поширюються серед мешканців інших районів, для яких такі хвороби не являються звичними. В європейських країнах проблема поширення небезпечних інфекційних хвороб мігрантами особливо важливою стала також, у зв'язку із поширенням на африканському континенті вірусу Ебола та інших хвороб, які завозять переважно трудові мігранти та туристи.

Список використаних джерел:

1. Женевська конвенція про статус біженців від 28.07.1951 року.
2. Нью-Йоркська конвенція про статус апатридів від 28.09.1954 року.
3. Нью-Йоркська конвенція про скорочення безгромадянства від 30.08.1961 року.
4. Конвенція міжнародної організації праці № 143 від 04.06.1975 року.